

مولا نصير الدين

№41. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ قیمتى ۱۲ قېك ۱۴۱

قاداڭ آلام دارينما، بر آز داها ترله. حڪيم ديدى، ايستى سوده اوتوروب ترلەسین! - Литоґ. С. Быхова

О.К. ШАХМАТОВ

موسیودود - آسیا وحشی سی، نهدن اوتری اوزاقدان آیاغیم دورمادک؟

موسیودود - ایراتیلیر، بز یوروبالیر کیسی تربیه لی، انسانیتلی اولمالی سگز.

اداره و قانتور

تفليس، داويدوف كوچهسى نمبره ۲۴.

Тифлисъ, Давидовская ул. д № 24.

Редакция журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“

تلگرام ايچون آدریس: تفليس، ملا نصرالدينه.

Тифлисъ, „Молланасреддинъ“

اعلان قيمتى

قباق صحيفه ده پيظنت ايله بر سطرى. ۱۰ قېك، دال صحيفه ده ۷ قېك.

آدریس ده گشمك. حقى ۳ دانه يدى قېك لك مارقه در.

آبونا قيمتى.

قافقازده و روسيه ده: ۱۲ آيلغى - ۵ منات

“ “ “ ۶ آيلغى - ۳ منات

“ “ “ ۳ آيلغى - ۱ منات ۶۰ قېك

اجنبى مملكتلرده: ۱۲ آيلغى - ۶ منات

“ “ “ ۶ آيلغى - ۴ منات

نسخهسى اداره مزده ۱۰ قېك، اوزگه شهرلرده ۱۲ قېك.

۱۱ اوتيابر ۱۹۰۹.

هفته ده بر دمه چيخان تورك مجموعه سى در.

۸ شوال ۱۳۲۷ بازار.

ملا نصرالدينك اولمچى، ايكمچى و اوچومچى ايلي نك جلدنمش كتابلارى و بوش جلدلىرى ساتيلماقده در. جلدلرک اوستنده ملانك شكلى و آدى، مجموعه نك تاريخى قيزيل ورق ايله باسيلوبدر. قيمتلى اداره ده: اولمچى ايلي ۵ منات، ايكمچى و اوچومچى ايلي ۶ منات، بوش جلدى ۷۰ قېك، پوچتا خرجى ايله: اولمچى ايلي ۶ منات، ايكمچى و اوچومچى ايلي ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

Т-во ПРОВОДНИКЪ

1897.

پرودنيق

شرکتى

ريفسا شهرنده

1908

ВЪ

Р И -

Г Ъ

1888

کارخانه لر:

ريزين لشمس پارچالار ر سو كيجير تمين پالتارلار.

«اسيست» و «تالق» دن قايريلمش ماللار.

«لينه لواوم»، بر رنك لى «گولى و

پروبقا ايله آرالشمش

ريزيندن، يينقادن و غير «قول» لار

ريزينا بولودلارى،

ريزينا داراخلارى

هوا ايله دولى و غير جور آفتاماييل شينلرى

«لينقروست» لار.

ساخته ده رى لر (گونلر).

ريزين قالوشلارى

كيجه ريزيندن آياق قابلارى.

آرaba و ويلوسبيد شينلرى و حصه لرى.

ريزيندن ماشيا آلتلرى.

ايليكترىك ماشيناسى آلتلرى.

«ايبونيت» و بوينوزدان قايريلمش شيلر.

فونوغرافيا آلتلرى.

ريزين اويونچاقلاوى (ايفروشقا) و غالاتيرينى شيلر.

جراح و حكيم حجتلرى.

ايليكترىق قوه سينى كمار ايدن و سودان كيجيرن آلتلر.

زاقافقازياده فابريكا آمبارى

تفليس «ساللاق كوچه سنده، نمبره ۴.

Тифлисъ, Сололакская ул. № 4.

معجزه

آ جانم، نه جور اینانام که: قاضی دیننده، بنیم فکریمه همیشه، شکی قاضی سی مرحوم محمد افندی نک کووده سی، و او جنابک فکر و غیرتی یکاده گلیر.

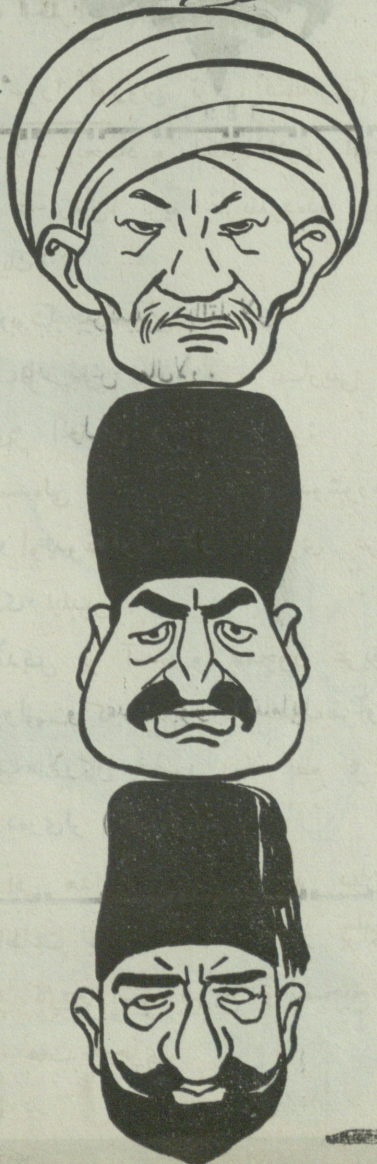
باخ نه دیمیشم، دوغروداندا قاضی ایدی. بلی، باشندان باشه، تمام کال قاضی ایدی، چونکه هرکسندن چوخ گله گنجی فکر ایدهردی. حتی هر گبیجه دوشه گینده چوخلی دوزلو کباب یی یهردی که سحر چاپیلارینی لذتلی ایچسون. رمضان گونلری هر گون، کهیلان آخ آینه مینوب شکی نک بازارینی باشندان باشا دولاشیردی که گورسون هاردا لذتلی پاخلاوا وار، آسون، جیلربنه دولدورسون.

باخ، قاضی دیمیشم او رحمت لگه. قاضی دیمیشم، تفلیسک قاضی سیننه که اون مناتک قاباغنه بر نقطه قویوب یوز منات ایله و اللهک مومن بنده لری ایچون یاراتدینی «وقف» خزینه سندن پول لاری آلوب دولدورا جینه. قاضی دیمیشم، ایروان قاداسینه (*) که سیمنا. ریا معلم گنی عمری اولدقجه ضبط ایدوب، ایروان جوانلارینی تورکده افلاطون ایلییر. قاضی دیمیشم، حاجی ترخانده عنایت الله قاضی به که رشوت آماقدا گوستردیگی هنرینه مقابل بویوک رتبه و منصب آلوب مسلمانلارک باشینی تبریزده «معین الاسلام» خوروزنک باشی کببی او جا ایلییر.

(*) مرتبزه، قاضی یرینه سهواً قادا دوزوب.

۲۲۴ نومرلی ترقی ده «قاریا گین» دن جبرائیل جنابلری یازیرکه: «محالمزک قاضی سی جناب میرزا علی آخوندزاده نیچه گون کند. لرده قالب جماعتی وعظ و نصیحت ایله باشا سالوب که علمی اولمیان انسان دگلدر. کندلرده اولان جماعتک چوخ «علی اللهی» دییلن وحشی لردر. قاضی جنابلاری مکتب آچماق ایچون بر گونده ایکی مین یدی یوز منات، و الی چووال بوغدا «زکات» بیغدی. و جمیع کندلرده جماعته خبر ایتدی که بوندان سورا هر کندده گرنک مکتب اولسون، و هر کس زکات و فطره سیننی مکتبه ویرسون». بن بو احوالی اوخویاندان سورا گوز- لریمی یوموب، آبر، «قاضی» یی، برده «قاریا- گین» ی فکر ایدیرم. هی، اوزون دوشونو- رم، هی، اوزون اولچورم، اما ایشک آخزینی بر یره چیخارا بیلیمیم. چونکه بو احوال صالح پیغمبرک ده وه سنک حکایه سنه چوخ بفره- یور. ایشک ترسینه باخ که تبریزده چیخان «استقلال» غازی تک یازیچی لاریمدان محمد علی جنابلری ده یاخینده دگل که فالو باخدیرام. و الا قالمیشام مات و معطل.

بودر که دیرم: «جبرائیل» جنابلری یا «ترقی» ایله ظرافت ایلییر و یا قاضی میرزا علی جنابلرینه «وحی» زاد گتوروب. یوخسا، انسان بویله شیئلری یوخوسنده گورسه گینه اینانماز.

گوردکری معارف ایشلرینه دائر، حسناپ ایسته‌سه‌گزه، عمریکزده بر کره، نظارتکزده کی یرلرک مسجد، مدرسه و مکتبلرینی «لایقلمه» تفتیش ایدوب تئبلرله مجازات، چالیشانلارا مکافات ویرسه‌گزه، خلاصه، الله و جماعت یاننده کی اوز دینی و دنیوی بورجکزی بر کره فکر ایته‌گزه، قاریاگین احوالی شک‌سبز که هیچ کسه معجزه گورونمز.

بونلاری ایله میرسکز، ایله مینک، جاتکزه اسکی شیخ الاسلام ملا عباسقانیک غیرت و ایمانی. اما، روحانی اولماغکز منافقیتله هیچ اولماسه، قبرده منکر و نکیرک: «آغالار، دیک گورمک، نه ایش گوروب سکز» سوالنی، و قبرده دیریلوب عذاب ملکرینک سیبلله شاقیقلمتی لارینی یادکزه گتوروب بر آز درد ایله سکز، گرک. «ملانصرالدین»

اعلان

یازوب هر یرده اولان مسلمانلاره اعلان ایدیرم که هر گاه نفاق تخمی لازماری اولسه یازوب بو آشاعده کی آدریسه رجوع ایتسونلر اوزاق یرلره زاداتقاسز گوندریلمبور. زاداتقاسیده ایکی نفر قوچی گرک گوندریله.

آدریس: اوردوباد، جامع مسجد کوچیسی، غلاوا قانیدیای.

اختراع

(ایرانده مشروطه دن سورا گورونن ترقی نشانه لری)

آمریقا غازیته لرینده تازه ایجاد و اختراعالاری اوخویاندان. همیشه یادیمزه گلردی که: نه زمان، بزیم غازیته لرده اوز ایجاد لارمزی اوخویوب سوونه جهیک؟ امیدمز حمد اولسون بوشا چیخمادی.

بو هفته آلدیغمز ۳۱ توهره لی «ایران نو» غازیتی بویوک باشتله چوق هنرلی تازه بر اختراع دن خبر ویریر:

یبله که: «ایران نو» معدله لی شاهی تخت دن دوشورمک و اونا اطاعت ایتمه مک واجب اولدوغنه شک گتیرنلری غریبه بر «فال و معجزه» ایله ساکت ایلیبیر.

در صدد مدافعه و تقدیس بر آمده و همچون غریق بحر حبشیش نشیت مینمایند: این است که قطع کلام خصم بقرآن شریف تفال نموده آیه مرقومه حل اشکال فرمود (ولا تطع کل خلاف مهین، هماز مشأ بنعیم)

عجب تر اینکه آیه وافی هدایه فوق علاوه بر بیان مراد و حل مسئله و نهی از اطاعت بمرکز استبداد از برای خلع و قلع آن ریشه فساد نیر تاریخ است صریح و صحیح موافق هزار و سیصد و بیست و هفت هجری

ولا ۳۷

تطع ۴۷۹

قاضی دیمیشم، شیشه و نخجوان قاضی لرینه که (قوی، او برلری سورایا قالسون).

هه، نه دی به جکدیم. دی به جکدیم که قاریاگین محالک قاضی سنک ایشلری یا معجزه دره، و یا یرلی دیبللی یالان در.

اوندان اوتری یالان در که بز گوروروک، شماخی قاضی سی، شماخی کیبی مدنی بر شهرده اولا اولا آتاسنک مسلکفی دوتا یلمیر: سلاموفلارک، اویسی اوفلارک، و داها پک چوق اوفلارک یوز یوز منات زکات پول لارینی جینه قویوب جماعته خوش گورونه یلمیر. بونک ایچوندر که هیچ بر زاده باچارمیر.

اوزاغه نه حاجت: باکو کیبی آللی، پوللی، مدنی، معدله حدله بر شهر گوزومزک اوگوندا، جناب داداشفک یاپدیردینی روحانی سیمناریاسی کیبی، اوجا و آشکار دورور.

بویله گوزل بر شهرک ینکه قاضیسی بر ایش گوره یلمیر. بو شهرک جمعیت قهریه لری (ای، چاشیردیم، جمعیت میریه لری دی به جکدیم) جمعیت نشریه لری نک ایشلری، اورنورغده مشهور «مدرسه حسینیه» نک او یونلارینه دونوب. و غیره... و غیره... . . . . .

دخی، بونلاری گوره گوره، یبله یبله، گرک دهلی اولاخ که قاریاگین کیبی وحشی ستانده، اوده «علی اللهم» کیبی بر جماعتک ایچنده، قاضی جنابلری نک بر گونده ایکی مین یدی یوز منات پول ییغمایغنه، و: «بوندان سورا هر کس زکاتکی گرک مکتبه ویره» - کیبی سوزلرینه ایناناخ.

هله، بر دقیقه لگه دی به ک که ایناندریخ. اوندان، قاضی جناب لاری ایرواندا میر صادق آغانک، اورنورغده «دین و معیشت» محررلرینک، آخالسیخده «آزغور» امامنک و «پوسخوو» مدرسینک تکفیرلرینه مگر دوام گتیره یبله جک؟

اگر الله ایتمه مش، بو قاریاگین احوالاتی دوز اولسا، اول وقت، بزه آمیریقادن داها بویوک حقیقتلر کشف اولونمش اولور. اول وقت، داغستاندا تاپیلان «طور سینا» نک اوستنه چخوب اڭ اوجا سسله دیمگه حقمز وار که:

ای قاضی لار، ای اللهم مومن سورولرینک ساییس لری! اگر سبز بشجه گونکزی اللهم رضاسی، ملنک ترقی سی ایچون صرف ایته‌گزه نلر، نلر وجوده گتیریرسکز. اگر سبز ایسته‌سه‌گزه، هر بریکز، اوز دیلنی یلمیوب عالی مکتب قورتارمش یوز اینته - لیگینت دن آرتق، کندلرده ایش گوره رسکز، پول ییغارسکز، مکتبلر آچدیرارسکز.

اگر، از قضا، بو میرزا علی قاضی نک ایشلری دوغرو اولسا، بزه واجب اولور، یوزمزی جناب مفتی و شیخ الاسلام حضرتلرینه دوتوب دی به ک که:

حضرات! اگر اللهم آغیزسبز، دیلسبز بونجه میلیون مخلو قنک حالنی برجه کره فکر ایته‌گزه، ایلده بر دفعه، قاضی لردن

کل ۵۰

حلاف ۱۱۹

مہین ۱۰۵

ہماز ۵۳

مشا ۳۴۲

بنعیم ۱۴۲

تا کور شود هر آنکه نتواند دید ۱۳۲۷.

پہ پہ پہ! حقیقت بونی گورمین گوزلر کور اولسون! کور اولسون، بزیم ملتده استعداد و هنر یوخدره دینلر.

ایستیردیم که بونی اوخویاندان سورا، سووینجیمدن. قارصک آعالاری کیبی باشیمی بر آز یوخاری اوجالدام، ظالم کور شیطان ایلدیریم کیبی باشیمه چوکوب باشلادی بنی اغوا ایتمک، که: چوق عجب، مادام که مؤمنلرک بو دورلو معجزه و کرامتلی واردی، نهدن اوتری سپهدار ایله اسمعد خانک «قلیج و زور» ایله گوستردکلری معجزهلرندن اول، هیچ یاده دوشمهدی؟ مادام که انلک ایشلری ابجد حسابنی بر آیهیه اویدوروب اولندان معنا چیخارماقله اولور، منده قرآنده ایله آیه تاپارام که اولندان ابجد حسابیله ۱۳۲۸ ایلی چیخاو محمد علی شاهه اطاعت ایتمک معناسی ویریله - اول وقت، مؤمنلر گورمک بونا نه دییه جکلردر؟ دوغروسو، کور شیطان کیفی پوزدی، و کیچن ایل عثمانلی مشروطهسی و سلطان عبدالحمید باره سنده، جناب معلم فیضی نک بر حدیثدن تاپدیغی معجزه یادیمه دوشدی.

و بو معجزه من سورا، استانبولداکی ۳۱ مارت فاجهه سیده یادیمه دوشدی... لعنت سنه کور شیطان!

«حین گوز»

گوزل عادت

اسلام عالمنده بگنلمش شیلردن بریده بودر که بر پیس عادتنی بر یرک مسلمانلاری اوز آرالاریندن یوخ ایدنده گنه اوک حیفلیری گلوب اوزگه بر یرک مسلمانلارینه پیشکاش ایدیرلر. بیله که باکولیلار آدم اولدورمک عادتنی ایندیده اوردوبادلورله باغش لیوبلار. الله مسلمان عالمنه عزت و شوکت کرامت ایلسون. و اوردوباده نفاق سالان آداملاری تیزلگیله یره باغشلاسون. آمین!

ادبیات

یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز
آتوب انسانلغی بالجمله هوام اولمالی یز
یاشامق ایستهر ایسهک دهرده امنیت ایله
علمه، فنه، ادبایه باقالم نقرت ایله!
اویالم فتنه لره الدهکی وحشیت ایله

یاثالم بستر غفلتمه اوزون مدت ایله
پخته لکدن نه یتر؟ بز هله خام اولمالی یز
یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز
بالشه باش قویالم، یورغانی بر دوش ایدلم
پنبه غفلتی یوق!... زیبقی درگوش ایدلم
خواب اوهام گوروب، سیل کبی جوش ایدلم
غیرت و همت اسلامی فراموش ایدلم
دوسته مایه غم، دشمنه کام اولمالی یز
یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

فکر تدریس ایدن اشخاصی کنار ایتمه لی یز
هر نصل اولسه بو بی دینلری زار ایتمه لی یز
اولکدن بونلری مجبور فرار ایتمه لی یز
تیز زمانده وطنی، ملتی خوار ایتمه لی یز
بویلهجه نائل مقصود و مرام اولمالی یز
یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

باشقملر چوقده بالونلرله ایدیر سیر هوا
بز بو سیری ایدیریک خوابده هر صبح و مسا
قول آخوندی اونوتدگی که وعظ ایتمدی سکا:
دهر فانی در عزیزم، آکا اویما ایدا!
ترک دنیا ایله فردوس خرام اولمالی یز
یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

نه ییلورسن هله سن صحنه رؤیاده نه وار؟

اهل ظاهر نه قانیر عالم معناده نه وار؟

هرنه وار خوابده وار، یوقسه بو دنیاده نه وار؟

یاخشی یات، قول قناد آج، اوچ گور او ماواده نه وار؟

حظ رؤیا ایله مشغول منام اولمالی یز

یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

یات! طولاش!... جنت اعلادهکی رضوانلر ایله

قول بویون اول مزاش حوری و غلمانلاریله

یی، ایچ... آرتق کیفه باق جمله مسلمانلاریله

قوی بو دنیانی بو کافرله شیطانلر ایله

بز ملکلرله اوچوب عالیمقام اولمالی یز

یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

قوی اولار کشف بدایع ایلسون صنعت ایله

پراخوده، یا واغون ایجاد ایلسون زحمت ایله

بز ویروب پول مینهریک، یول گیدریک راحت ایله

نه مناسب که رقابت ایدمک هر ملت ایله

بزه آخالق ایدن اهله غلام اولمالی یز

یاشامق ایستهر ایسهک صرف عوام اولمالی یز

قزاندن مکتوب

قزاندی قرداشلاریمز مومن لکده بز قافقاز مسلمانلارینی ده اوتوب کیچوبلر. مثلا، بز قافقازلی لار، هیچ گورمه میشیک، ایشیتمه میشیک که افطاری عراق ایلمن آجالار، اما قران مسلمانلاری بو بارهده جوخ یمان ترقی ایدوبلر.

من اوچ ایل قزاندی اولوب جوخ مسلمان گورمشم، جوخ ملار ایله تاجرلر ایله ایفنیلیکینت لر ایله تانیش اولمشام، اما بو ایل قزاندی گوردیگم مسلمانچلقی هیچ گورمه مشدم، قزاندی «بلغار» آدلو بر مهمانخانه وار، الحمدلله، مهمانخانه صاحبی و مهمانخانهده قوللوق ایدن لر مسلماندرلر. قزاندی مسلمانلارک اگ گور پری «بلغار» نمره لری در، اما حیف اولا که بیله پاک اولان بر مسلمان مهمانخانه سنی بر نچه نفر کافر مردار ایدوب.

مهمانخانه صاحبی اوزی بر مسلمان کشی در، بیلمیورم بو روسلاری نه ایچون نمره به قویور.

خلاصه، رمضان آبی گلدی یتشدی، «بلغار» نمره لرینده مسلمانلار دوشدیله ایشه: مهمانخانه صاحبی آشپزخانه سنی گونوزلر باغلیوب گیجه لر ایشه سالیردی، آخشم اولاندا قابلار، قازانلار بری برینه دگیردیله، نوکرلر اورا بورا یوگورمکدن الدن دوشور دیله، آخری که پاک مسلمانلار افطارلارینی آچیردیله افطاری آچوب قورتارانندان سورا بر پاره حاجی لریمز و غیره آغ سقاللاریمز آوه چخیردیله، یعنی بزیم مومن قرداشلاریمز افطار دان سورا کیف چکمه مشغول اولوردیلر، فاطمه لر، ماتریونالر دوشوردیلر ایشه، بر پاره مسلمانلار کیف ایچون «بلغار» دن قراق چخیردیله، بر پاره لری «بلغار» ک اوزینده کیفلنیردیله. آغرک آدیقلاریم ایله لذت گوروردیلر که قراقدن باخان کافرلرک بخللری دوتوردی، بلی، ساعت ایکی یا اوچده بایرده اولان قایدوب اوز نمره سنه گلیردی، نمرهده اولان اوز منزلنده قالیر- دی، و گنه مسلمانچلق وقتی یتشیردی، سحور ایچون «بلغار» گنه گورلاشیردی، گینه گده لر او نمره به، بو نمره به یوگوروردیلر، گنه کوی، گنه کافرلر نمره لریندن باشلارینی چخاردوب دیبورلر: «آی داد، آی هارای، قویوگ بزی یاتاق، آخر بز ساعت سکزده گرک قوللوقمزه گیدهک». اما مهمانخانه چی لر گنه بونلاره جواب ویریدیلر: «کسک سکزی، آحمق لر، جانکز چبخسون سیزده اوروج دوتون». مسلمان قرداشلار دویونجاق ییوب قورتارانندان سورا یاتیردیله تا گون اورتایه تک.

آخر نه باشکی آغریدیم، رمضان آبی «بلغار» نمره لرینده جوخ کیف و لذت ایلمن کیچیردی.

باکودن

باکوده اولان رحمتک «نشر معارف» جمعیتک سابق مکتبندن بر نچه دانه ایستول و ایسقامیا قالمشدی. بر نچه گون

اولار که همان ماللری باکوده اولان سالدات بازارینه آپاروب تورخ ایله ساتدیله که اونک پولنی «نشر معارف» دن سورا یتیم قالمش اعضالره صرف ایتسونلر، چونکه انصافاً کیشی لر چوق یوخسولدرلر.

بر نچه گون بوندن اقدم باکو شهرینه بر نفر طلبه گلمشدی بو امید ایله که اوزینه آیده ایکرمی منات پول تاپا که گیدوب اونویورسیتده اوخویا بیله. اما ضلبنک امید چیروک قوز کیمی پوج چبخدی، چونکه باکوده اولان دولتی لرک هیچ برنده «آرتق» پول تاپیلمادی. و بونا شاهد بو احوالاتر که باکو «غرادوناچالکینک» آروادی باکونک دولتی لرینه کاغذ یازوب اعانه ایستور که بر خیرات ایوی آچسون. هر چند باکو دولتی لرندن یوسف داداشیف بو خیر ایش ایچون اونجه مین منات نقد پول ویردی، و هر چند او بری دولتی لرده اوردان بوردان بش مین، اون مین دوزلتمکده درلر. اما بونکه بیله کیشلرک آرتق پولی اولمادیغه «نشر معارف» جمعیتک ساتیلش ایسقامیلری و «نجات» جمعیتی ناساسنک ایچنه دولش سیچان لر شاهددر. اینانمیان داشه دونسون!

اعلان

حق ایشه مناته آلتی شاهی، نا حق ایشه مناته اوچ عباسی آلوب همشریلرک ایشینی دوزلدیرم.

سابونچی ده بر مؤمن کیشی.

صحت

- میر حسن، نیه ایله پریشان سن، خیر اولا؟
- والله، دیبه سن دنیا دگیشلوب، ایشلرک هامیسی ترسینه گیدیر.
- نه وار، نه اولوب؟
- نه اولاجاق: کیچن ایل قیزی باکوده تقی یوفک قیز مکتبنده اوخودوردوم. چوره گیمدن کسوب ایلده «۱۳۰» منات ویریدیم. مسلمان قیزلارینک بختندن می در، یوخسا گوگچای ده حاجی عبدالله افندی نک دعاسی برکتندن می در، نه دیرسه ۱۳۰ منات فانتان ووروب، بردن ۲۰۰ مناته قالمشدی. بو ایل دخی اوشا- غیمی اوخوتماغا گوندره بیلمیرم.
- یاخشی، بیچاره حاجی نه ایلسون؟ ۴۵ میلیونلق نفت زاوودلارینی بش چه میلیون مناته ساتدی. جیت فابریقاسنک ییز عمله لری تعطیل ایدوب ۲۰ مین منات ضرر چکدی. دوتاخ که باکونک یاریسی گینه اونک در، آخر، او گلیرکده صرف ایدیله جک یرلری وار.....

- ارمنی ماتناشوفده حاجی ایله برابر ضرر گوردی، اما گینه ارمنی سیمیناریاسینه ایکی یوز مین منات ویردی.
- خا خا خا... ماتناشوفده گنرال اولسون، بلخ ویررمی؟

تلفراف خبرلری

باکو - بی بی هیتک نفت ویشقالاری اوچ گوندر فانتان آتیر.
باکو - فتنه و غرض شخصی معدنلرینک فانتان لاری ده هی اوجالیر.

باکو - دانوس ها دانوس، قیشقیر ها قیشقیر، قویما ها قویما، وور ها ووردر.

باکو - ایران دان قوولان آخوندلارک و بوراده کی یولدا - شلارینک و بر پاره مؤمن آریاسامانلی (آبرازاواللی) لرک باشمزده برلری واردر. او شرطله که شعورلی و دینسز کلمه لرک قتلنه فرمان ویره لر.

امتحان

هر کیم آشاغده کی سوال لارا تمام جواب ویرسه، شماخی شیخی حمید پاشادن «عالم» لک شهادتنامه سی آلوب گوندره ریک:
۱ - قارص قونسولی و یا نایی نچه ایل تفلیده اوتور. مالی در که قارصاکی ایران تبعه لری صاحب سزک دن تمام یوخ اولوب قورتارالار؟

۲ - آخالکلاکده اسکندر بک آبشیدزه گونده بش دفعه: سلطان حمیدک ظا... لارینی بی یمدیر. بو حالده، سلطانک نیچه ظا... غی اولمالی در که مذکور بگه بر ایلک آزوقه اولسون؟

۳ - قبهده حاجی ملا بابانک الینده کی آغاج می، یوخسا گوگچای ده روس-تورک مکتبی معلمی نک الینده کی قلم می مسلمانلارا داها خیرلی در؟

۴ - قارص مکتبک یوکسک لگی آرات داغیندان اوچ مین سازمن آلقادر، ولادی قافقازک «البرز» داغیندان دورت مین سازمن؛ بو حالده، هانسی مکتب یردن داهاچوق یوکسک در؟
۵ - باکونک مسلمان میلیونلری فقیر مسلمان طلبه لرینه یاردیم ایتمگی توبه ایله دکلریندن بویانه نیچه یهودی قیزی سووندورولر؟

۶ - یتمیش یاشیندا کی کیشی اون بش یاشیندا کی قیزی آلسا، اوندان دوغولان بالا، اک چوخ کیمه بنزی بهر: کیشی به می، جوان قونشوسینه می؟

۷ - تبریز پوچتاسینده هر گون ۳۰ عدد ژورنال وغازیت اوغورلا فاند، ایله ایران مأمورلرینک قارینلری نیچه پوب بویور؟ و نیچه پوت ایران دولتک یوزینک سویی توکولور؟

پوچتا قوطوسی

نخجوانده گناهکاره: شعرلر چاپ اولونمیاچاق.

قارصده صادقه: قاضی علی افندی نک وبالی مخبرمک بویفته.

ایروانده مریده: غرض شخصی کوز کیشی در: پوفله دیکه

اولانار، براقدیجه سولر. آرتق یازمانه ده گمزه.

آخالسیخده حیرانه - یازیرسان که:

«بایرام اولدی هیچ یلمیرم نیلیم»
«بزیم ایوده دولو چووالده یوخدر»
«دوگیله یاغ هامی چوخدان توکنمش»
«ات هیچ اله دوشمز موتالده یوخدر»

عزیزیم، رمضان المبارکک برکتندن بو گونه قالان بر سن دگل سن که غم چکسن.

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

کارامیل
مونپانسیه
اینینم، موسکقوا

1

ظریف

محکم

پتر بورغده میخانیدجیستی شرکتک

چوخ اعلا و محکم
آیاخ قابلاری

رائتاووی، تیکیلیمیش وویفتلی، هر فاسونده، هر بر بویوک ماغازده ساتیلیر.

اصل مال لارک اوستنده بیله نشان وار.

روس - آمریکا ریزین مانوفاقتوراسی نک شرکتی

فیرماسی «تره اوغولنیق»
(اوچ گوشه لی)

подъ фирмой

„ТРЕУГОЛЬНИКЪ“

اداره مزده ساتيلان كتابلار:

7 قېك	7 قېك	سعید اوردوبادی	وطن و حریت
5 قېك	5 قېك	ولگینشقهین	آزاده دانیشماق
10 قېك	10 قېك	سعید اوردوبادی	غفلت

«نالوزنی» واسطهسی ایله ایستینلر هر سفارشه 17 قېك آرتق بوجت خرجی ویره جکلر.

بادکوبهده مهمانخانه اسلامیه

Гостинница „Исламія“ въ гор. Баку.

نمبره لرینک قیمتی 1 مناتن بشش مناته قدردر. آشپز خانه مزده هر جور آسیا و یورویا خورک لری موجوددر. استراحتنی سون مشقیرلردن مهمانخانه مزی بر دفعه گلوب گورمه لری رجا اولنور. پاسپورت سز مسافرلر زحمت چکمه سونلر، چونکه دیوان حکمه گوره قبول اولونمیا جاقلار. آدریسمز: غوبرنسکی کوچده لایوفک ایوینده مهمانخانه اسلامیه.

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера „Исламія“. телефон. № 1251

میوه آغاجلاری

بر چوق ایلردن بهری در که مخصوصی باغمزده قریم، یورویا و قافزارک ال لذتلی، قیمتلی، تجارتیه ال ویرن هر جور میوه آغاجلارینی، ال سون باغچاوانلق علمیه، یتیشدیروب ساتماقدایز.

آغاجلارک آدلاری و قیمتلری یازیلان کتابچامز (پره سقورانت) ی ایستینلره پدلسز گوند ریریک.

Адрес: г. Гори, питомник Г-на Африкянъ.

بوندان اوجوز اولمیوبدر!

7 منات 25 قېگه ایکی قیش یا اینکه پایز فصلی لباسندن اوتری پارچه: کیشی و عورت ایچون، پوجتا خرجی فابریقاسنک عهده سنه. (سبیریایه 85 قېك علاوه اولنور) ماللار بگنلمدیگی صورتده فابریقا پوللارینی قایتا ریر، کیشی لباسندن اوتری 4 آرشین بر چرک انگلیز تریقوسی» چوخ گوزل و مودنی، که اینی ایکی آرشین در و 8 آرشینده «مارینانا» تریقوسی عورت لباسندن اوتری. نالوز ایله ایستدیکده 16 قېك علاوه اولنور. اوجوزلیغنه باخمیارات فابریقا بر چوخ تشکر کاغذلری آلماقده در.

Фабрика М. А. Бабушкина, Лодзь № 54

Докторъ П. АРДАЗІАНИ.

دوقتور پ. آردازیانی

تازهلوب ناخوشلارک قبول اولونماسینی ایکمچی تو. مانوف کوچنک نمره 27 ر آوجالسقی میدان نمره 13. صبح ساعت 9-12 یاریمه دک، آخسام ساعت 5-7 دک.

قیمت لری		یازانلار	کتابلارک آدلاری
پوجتا	اداره ده		
40 قېك	30 قېك	چیرنیا یوسقی	درس کتابلاری:
24 قېك	20 قېك	معلم م. محمود بت اوف	وطن دیلی اولمچی ایل ایچون درس کتابی
24 قېك	20 قېك	گنجہ معلمی مرزا عباس ملا زاده	تورک القباسی
30 قېك	25 قېك	رشید بک افندی زاده	برنجی کتاب اولمچی ایل ایچون درس کتابی
30 قېك	25 قېك	»	اوشاق باغچه سی برنجی ایل ایچون درس کتابی
30 قېك	25 قېك	»	بصیرت الاطفال ایکمچی ایل ایچون درس کتابی
10 قېك	8 قېك	میرزا عباس ملازاده	مشق مجموعه سی
16 م	1 منات	آخوند ارس زاده	قرات کتابلاری:
20 م	1 منات	عباس آقا غایبوف	تشریح الفرائض
20 قېك	15 قېك	آخوند ابوتراب مرحوم، ع. حسین زاده، فایق نعمان زاده و ملانصرالدين.	رستم و سهراب (گوزل شکل ای)
17 قېك	15 قېك	ملانصرالدين	بزه هانسی علم لری لازم
17 قېك	15 قېك	»	اوستا زینال (شکل ای)
17 قېك	15 قېك	»	قربانعلی بک (شکل ای)
17 قېك	15 قېك	»	ایراندہ حریت (شکل ای)
7 قېك	5 قېك	حقویردی یوف	ملت دوست لری
24 قېك	20 قېك	میرزا ملکوم خان	شیخ و وزیر و مبدع ترقی (فارسیجه)
50 قېك	50 قېك	آخوند یوسف طالب زاده	حقیقت اسلام
35 قېك	35 قېك	»	اسلام تاریخی (برنجی حصه)
25 قېك	25 قېك	»	اسلام علمکنلرینک خریطه سی
35 قېك	35 قېك	»	معلم الشریعه (برنجی حصه)
50 قېك	50 قېك	»	معلم الشریعه (2 مجی حصه)
20 قېك	20 قېك	میرزا عبدالله طالب زاده	ایکی اوشاق
5 قېك	5 قېك	»	قائلی معاصمه
30 قېك	25 قېك	»	آثار احمد بک جوانشیر (ملی شعر مجموعه سی)
41 قېك	35 قېك	حمید بک یوست بگوف	حساب مسئله لری
35 قېك	35 قېك	شاهر نییر	صحبت باسر رفیق
10 قېك	10 قېك	»	رات وطن

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДѢЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѢНА на ГОДЪ:
Съ доставкой . . . . . 5 руб.
За границу . . . . . 6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
печата впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

Поставщикъ Двора Его Императорскаго Величества.

ШВЕЙНЫЯ МАШИНЫ
КОМПАНИИ ЗИНГЕРЪ

Сاخته لریندن احتیاط ایدک.

حکومت طرفندن تصدیق اولنمش ماغازین لوحهسی.

بر مناته تک مهلت ایله ویریلور
ال ماشینالاری - ۲۵ مناتقندن باشلامش
روسیهده محض اوز ماغازالارمزدده ساتیلیر.
تفلیسده اوج مخصوصی شعبه وار:
(۱) غالوینسقی کوچده، میریمانوفک ایونده، سردار عمارتی تک قباغنده.
(۲) واقزال کوچهسنده، ایفینجیانسک ایونده.
(۳) آولابارده، قاخینسقی کوچده، حسن جلالوفک ایونده.
ساخته لریندن احتیاط ایدک.

Поставщикъ Лавк. Офицерск. Эк. Общества.

THE SINGER MANFG. CO.
TRADE MARK.

فابریقه علامتی.

قید

همین قهوهک تحری سفندن بیله معلوم اولدی که بو قهوه قوتلی اجزالردن مرکبدر. بو قهوهک ایچینده اولان یومورتا آغی اوزگه قهوه لره قاریشان یومورتا آغندان آرتیقدر، و بو سببه غیر قهوه لردن و حتی قاقاودان منفعتلی و دیویزدیراندر.
امضا: لابوراتوریانک ناظری
اینژنیر خیمیق آ. شتاهه.
چایک، قاقاوانک، «نار» قهوهک و «زدارووییه قهوه سی» تحری اولندان حصه لری:

حصه لری	سی	اصل قهوه	قاقاو	«نار» قهوه	زدارووییه قهوه سی
رطوبت	11,5%	8,5%	5,0%	3,1%	3,0%
یومورتا آغی	15,5%	12,0%	20,0%	2,6%	21,1%
یاغ و قیره اوخیشان اجزالر	5,5%	15,0%	27,5%	0,3%	13,4%
معدنی اجزالر	5,5%	4,0%	4,0%	—	3,9%
«اوغلهوود»	5,4%	1,5%	1,6%	—	38,8%
منفعت سز اجزالر	56,6%	64,0%	26,5%	23,9%	19,8%
فوسفور جوهری	—	—	2,0%	—	1,1%

(* یومورتا آغی چایده اریمیر و بو سببسن منفعت سزدر.
(* «نار» قهوه سی اصل قهوه دره که اوندا «قافه این» یوخدر.

«Кофе Здоровье»

Маріи Леонтьевны Годзелинской.

جمع وزنی تک یوزده ۶۳ حصه سی (63,8%) اصل قهوه در و ۵ استکان سوپه یا اینکه سوده ایکی جای قاشیقی توکوب پیشیرنده لذتلی قهوه عمله گلیر. ایکی جای قاشیقینی ۲ قپک یاریم حساب ایندنه حاضر قهوه تک بر استکانی یاریم قپکه دوشور، یعنی بزیم عصرمزدده اگ اوجوز ایچکی اله گلیر.

نیرولی، قانسز وضعیف لرایچون قان آرتیران ایچگی در، چونکه بوقهوه قوتلی اجزالردن قایری-لویدر. نهار ایچون چوخ ففعالی بر خوراکدر، علی الخصوص او-شاقلار ایچون. سودایله بیشنده دادی شو قولاده اوخشیور.

Здароوییه قهوه سی

اوزگه قهوه لر کیمی اوره گه و نیروه ضرر یتورمیر.
ساخته لرندن احتیاط ایدگز
هر یرده بو قهوه نی طلب ایدگز که قوطی سینک اوستنده بیله یازیلوب:

КОФЕ ЗДОРОВЬЕ
Маріи Леонтьевны Годзелинской.

طب نظارنی ۵۴۱ نومره ده تصدیق ایدوب.
Т-во Нелюбинъ и К-о. Ростовъ н. Д. Б. Садовая № 37.

Химическій анализъ:

Бѣлковыхъ веществъ	21,1%	Минеральныя вещества	3,9%
Минеральн. веществъ	3,9%	содержать:	
Жира	13,4%	Фосфорной кислоты (P ² O ⁵)	1,1%
Угледововъ	38,8%	0,0% перечисл. на сырой ма- териалъ.	
Клѣтчакти	19,8%	Экстрата получается	63,3%
Влаги	3,0%		
Итого	100,0%		

ВЫСОЧАЙШЕ
утвержденнаго
Россійскаго
ФАРМАЦЕВТИЧЕСКАГО
ОБЩЕСТВА.
Химико-аналитическая и бак-
териолог. лабораторія.
Москва, 5-го ноября 1908 г.

Химико-техническое отл. № 12987.
АНАЛИЗЪ КОФЭ «ЗДОРОВЬЕ»
Маріи Леонтьевны
Годзелинской

شيمدل

ستور

۱۹۰۸ - مچی ایلده رمضان بايرامی

شيمدل

ستور

POTER

۱۹۰۹ - مچی ایلده رمضان بايرامی

حمید - اوتانماز اوتانماز، بو گیرلی لارکله قاراواتمی تمیر ایتک ایستیرسن؛ کیت،
جیم تمیزن، سورا کل!

حمید اوستانک پالتارنی گه ییندیر.

ضابط - بونه قیافه! گورونور، بولداشک محمدعلی یادگه دوشدی؟
حمید - هیچ . . . ظرافت . . . سیزی سیناماق ایستیردیم

قارا اول - سن حمیده بگزیرسن، دایاں گوروم!